

Scenariusz

Temat	Właściwości związków organicznych: węglowodory
Czas trwania filmu:	3,06 min.
Cele	Poznanie niektórych właściwości związków organicznych
Cele szczegółowe	Obserwacja przemian zachodzących podczas reakcji Poznanie właściwości chlorowanych węglowodorów Poznanie reakcji wymiany w roztworach nieorganicznych soli
Struktura i opis ćwiczenia:	
Wprowadzenie	Opis: W przeciwieństwie do nieorganicznych soli związki organiczne nie ulegają hydrolicie na jony. 1-chlorobutan nie reaguje z azotanem(V) srebra i nie tworzy osadu tak jak ma to miejsce w przypadku roztworu soli kuchennej (chlorku sodu). W probówce zawierającej chlorek sodu dochodzi do reakcji wymiany jonowej i powstaje nierozpuszczalny biały osad chlorku srebra. Atom chloru w związku organicznym nie ulega oderwaniu w środowisku wodnym.
Główny temat	Opis: Poznanie reaktywności związków organicznych
Eksperyment	<p>Sprzęt: probówki, pipetki Pasteura, szpatułka, tryskawka z wodą.</p> <p>Odczynniki: 1-chlorobutan, wodny roztwór azotanu(V) srebra, wodny roztwór chlorku sodu</p> <p>Środki ostrożności: praca w rękawiczkach i okularach ochronnych!</p> <p>Opis wykonania ćwiczenia: Do dwóch probówek umieszczonych w statywie, dodaj za pomocą pipety Pasteura po około 1 ml 1-chlorobutanu i roztworu chlorku sodu. Następnie do obu probówek z 1-chlorobutanem i roztworem chlorku sodu dodaj kilka kropeł roztworu AgNO_3.</p> <p>Po zakończeniu ćwiczenia, roztwory przelej do pojemników wskazanych przez prowadzącego.</p> <p>Pytania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zapisz obserwacje zachodzących przemian w probówkach 2. Dlaczego w probówce pierwszej reakcja nie zaszła? <p>Wnioski: Po zmieszaniu roztworu azotanu(V) srebra z roztworem zawierającym jony chlorkowe wydzieli się białoszary, ciemniejący na powietrzu osad. Jest to charakterystyczna reakcja służąca do wykrywania jonów chlorkowych. Związki organiczne jak 1-chlorobutan nie ulegają dysocjacji i nie wytwarzają takich jonów, dlatego reakcja nie zachodzi w probówce nr 1.</p> <p>Poziom: Szkoła średnia</p>